

Percutane niersteen- verwijdering (PCNL)

Niersteenverwijdering via de huid

www.nwz.nl

Inhoud

Wat is een percutane niersteenverwijdering?	3
Uw voorbereiding	3
Dag van opname en operatie	4
Tijdens de operatie	5
Na de operatie	5
Complicaties	6
Wanneer neemt u contact op met de arts?	6
Controleafspraak	6
Wat te doen in geval van ziekte of verhindering	7
Kosten	7
Uw vragen	7
Tot slot	7

In overleg met uw behandelend arts is vastgesteld dat bij u een niersteen verwijderd moet worden. Deze ingreep heet een percutane niersteenverwijdering (nefrolitholapaxie). U komt voor deze behandeling naar Noordwest Ziekenhuis-groep, locatie Alkmaar. In deze folder leest u wat een percutane niersteenverwijdering is en hoe die in zijn werk gaat.

■ Wat is een percutane niersteenverwijdering?

Percutaan betekent dat de operatie via de huid wordt uitgevoerd: de uroloog prikt door de huid met een naald, waarna een hol buisje met een diameter van ongeveer een centimeter in de nier wordt ingebracht. De uroloog verwijdert de steen vervolgens met instrumenten via dit buisje. Er is dus een kleine operatiewond.

■ Uw voorbereiding

Opnameplein

Voor de voorbereiding op uw operatie* krijgt u meerdere afspraken met het opnameplein, telefonisch of op het opnameplein zelf. U spreekt elke afspraak met verschillende zorgverleners, zoals een apothekersassistent, anesthesioloog en verpleegkundige. De zorgverleners beoordelen of u gezond genoeg bent voor een operatie. We noemen dit ook wel de 'preoperatieve screening'.

** Lees voor operatie ook onderzoek of behandeling.*

Vragenlijst

Als voorbereiding op uw operatie moet u een vragenlijst invullen (preoperatieve vragenlijst). U vindt deze vragenlijst in uw patiëntenportaal Mijn Noordwest (nww.nl/mijnnoordwest). U ontvangt eerst een mail van Noordwest. Dan logt u in met uw DigiD in uw portaal en vult de vragenlijst in. Heeft u hulp nodig met het invullen van de vragenlijst, dan kunt u contact opnemen met patiëntenservice Noordwest: telefoon 088 - 0856 789/ patiëntenservice@nww.nl

Belangrijk

- vul de vragenlijst op tijd in. Het niet invullen van de vragenlijst kan tot gevolg hebben dat uw operatie/behandeling niet wordt ingepland

- zorg dat u de 2 afspraken met het opnameplein niet vergeet

Operatiedatum

Als de operatiedatum bekend is, krijgt u bericht van de afdeling opnameplanning. U krijgt dan informatie over:

- waar en wanneer wij u verwachten voor de opname en operatie
- instructies over het niet eten en drinken. Hierover informeert de opnameplanner u 2 werkdagen vóór de operatie

Folder en video

Meer informatie vindt u in de folder '[Goed voorbereid op uw operatie](#)'. Deze folder staat voor u klaar in Mijn Noordwest of krijgt u mee tijdens uw afspraak op het opnameplein. U kunt op onze website nwz.nl/operatie ook een video over de voorbereiding op de operatie bekijken. U ziet alleen wat u bewust op de operatieafdeling meemaakt.

Medicijnen

Wanneer u bloedverdünnende medicijnen gebruikt, wilt u dit dan van tevoren melden aan de uroloog en anesthesioloog. In overleg met uw behandelend arts moet u het gebruik van deze medicijnen enige tijd voor de operatie stoppen.

Opnamegesprek

Als u op de afdeling 431 wordt opgenomen, krijgt u een of meerdere dagen voor de ingreep een opnamegesprek op de afdeling.

■ Dag van opname en operatie

Meldt u zich bij de balie van verpleegafdeling 431 of EOK (electieve opnamekamer). Een verpleegkundige ontvangt u. Hij/zij begeleidt u gedurende de opname. Vlak voordat u naar de operatieafdeling gaat, krijgt u een operatiehemd aan. Ook krijgt u een of meerdere tabletten als voorbereiding op de narcose. Kort daarna brengt de verpleegkundige u naar de operatiekamer, waar de ingreep plaatsvindt.

■ Tijdens de operatie

Tijdens de operatie ligt u op uw buik, omdat uw nieren aan de rugzijde van uw romp liggen. De uroloog brengt als eerste een drain met een metalen draad in de nier. Vervolgens verwijdert de uroloog het kanaaltje door over de draad een verwijdingsballon in te brengen tot er voldoende ruimte is voor een holle buis ter grootte van een flinke balpen. Met instrumenten onderzoekt de uroloog de nier en verwijdert hij de steen. Wanneer de steen groter is dan de doorsnede van de buis, moet de steen eerst verkleind worden, waarna de deeltjes worden weggenomen.

Soms is de steen zo groot dat hij niet in een keer verwijderd kan worden. Een niersteenvergruizer verkleint dan reststenen. U plast de deeltjes vervolgens uit. Een enkele keer is een tweede behandeling nodig. De ingreep duurt ongeveer 1 uur.

■ Na de operatie

- krijgt u tot aan uw ontslag elke avond een injectie in uw buik of been. Dit is om te voorkomen dat u trombose (= bloedstolsels) krijgt
- heeft u een infuus en/of een nierkatheter. Een infuus is een slangetje waardoor u vocht en indien nodig medicijnen krijgt toegediend. Een nierkatheter is een slangetje in de geopereerde nier die bloederige urine afvoert. Eventueel wordt er na de operatie nog een röntgenfoto gemaakt, zo nodig met contrastvloeistof. Deze vloeistof wordt via de nierkatheter ingebracht. Vaak heeft u ook een blaaskatheter. De katheter blijft zitten tot de urine weer helder is. De verpleegkundige verwijdert deze op de tweede dag na de operatie meestal tegelijk met de nierkatheter. Als de katheter verwijderd is, sluit de huid spontaan. Wel kan er gedurende 1 tot 2 dagen na verwijdering wat urine lekken. Zodra dit lekken stopt en het plassen goed op gang is, mag u het ziekenhuis verlaten. Dit is meestal de tweede of derde dag na de operatie

Bijwerkingen

Na de operatie kunt u pijn hebben in uw onderrug: het gebied van de nier. Ook kunt u last hebben van pijn en kolieken, omdat er nog kleine steenfragmenten via de urineleider naar de blaas gaan. Deze klachten verdwijnen meestal van-

zelf, soms heeft u een pijnstiller nodig. U kunt dan paracetamol nemen driemaal daags 1 of 2 tabletten per dag.

De eerste dagen na de ingreep kunt u ook last hebben van een branderig gevoel tijdens het plassen.

■ **Complicaties**

De operatie en de herstelperiode verlopen meestal zonder problemen. In een uitzonderlijk geval komen er complicaties voor.

- Zo lukt het niet altijd om de niersteen met aanprikken goed te bereiken. Dan is een ingreep nodig, waarbij de nier wordt blootgelegd. In dat geval is de operatiewond veel groter. Dit gebeurt tijdens een aparte operatie.
- Heel soms raakt de uroloog bij het maken van het kanaal tussen de huid en de nier ook ander weefsel. Dan kan een bloeding ontstaan of een darm geraakt worden. Ook dan is een open operatie nodig. Deze ingreep wordt direct uitgevoerd.
- Doordat er tijdens een operatie een kanaal van de nier tot buiten het lichaam gemaakt wordt, bestaat er een kans op urineweginfectie. Om dit te voorkomen krijgt u gewoonlijk antibiotica tijdens en na de operatie.
- Kleine deeltjes van de steen kunnen in uw urineleider komen. Meestal plast u ze vanzelf uit, maar soms moeten zij later verwijderd worden via een kijkoperatie (ureteroscopie) of niersteenvergruizing.

■ **Wanneer neemt u contact op met de arts?**

Bij koorts boven de 38,5°C moet u uw behandelend arts waarschuwen.

■ **Controleafspraak**

U komt 4 tot 6 weken na de operatie voor een controleafspraak bij uw behandelend arts op de polikliniek urologie. U kunt hiervoor terecht op locatie Alkmaar of locatie Heerhugowaard van Noordwest Ziekenhuisgroep. Meestal wordt er dan ook röntgenfoto of echo gemaakt.

■ Wat te doen in geval van ziekte of verhindering

Als u door ziekte of om een andere reden verhinderd bent om uw afspraak na te komen, wilt u dan zo snel mogelijk contact opnemen met de polikliniek urologie. Dan kunnen wij een andere patiënt helpen.

■ Kosten

Uw ziektekostenverzekering vergoedt de kosten van de behandeling.

■ Uw vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de polikliniek urologie, huisadres 031. Dat kan op werkdagen van 8:30 tot 16:30 uur, telefoon 072 - 548 2600.

Bij eventuele problemen buiten werkdagen kunt u contact opnemen met uw huisarts.

Meer informatie over de Percutane niersteenverwijdering kunt u lezen op de website van de Nederlandse Vereniging voor Urologie: allesoverurologie.nl en ga naar: aandoeningen/nierstenen/mannen-en-vrouwen

■ Tot slot

Deze brochure geeft algemene voorlichting. Door bijzondere omstandigheden kan de gang van zaken veranderen. Uw uroloog zal dit altijd van te voren aan u kenbaar maken. Wij wensen u een voorspoedig herstel.

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie urologie
communicatie

Druk Ricoh

Bestelnummer 225485

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl